

STÖD FRÅN EU:S STRUKTURFONDER TILL SVENSKA PROJEKT MED KULTURANKNYTNING 2008

RAPPORT NR 12
PERIODEN 2008-02-01 – 2008-12-31

KULTURRÅDET

Riksantikvarieämbetet

STATENS ARKIV
Riksarkivet och Landsarkiven

**Svenska
Filminstitutet**

THE LAST DAYS OF DISCO
FOTO: LINDA WIKSTRÖM
PROJEKT BD POP, REGIONALFONDEN ÖVRE NORRLAND

INNEHÅLL

INLEDNING	5
Strukturfonderna i Sverige 2007-2013	5
Organisation och genomförande av strukturfondsprogrammet	6
Vad är ett kulturprojekt?	7
REDOVISNING AV EU-STÖD TILL PROJEKT MED KULTURANKNYTNING FÖR 2008	9
Sammanfattning och bedömning	9
Offentlig medfinansiering	10
Jämförelse med tidigare år	10
Vilka projekt får stöd?	10
Vilka projekt avslås?	11
Regional konkurrenskraft och sysselsättning	13
Tabell 1: Regionalfonden: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per programområde	13
Övre Norrland	14
Mellersta Norrland	15
Norra Mellansverige	17
Östra Mellansverige	18
Stockholm	18
Västsvrige	19
Småland och öarna	20
Skåne-Blekinge	20
Europeiska socialfondens program	22
Tabell 2: Socialfonden: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per geografiskt område	24
Övre Norrland	24
Mellersta Norrland	24
Norra Mellansverige	25
Stockholm	25
Östra Mellansverige	25
Småland och öarna	25
Västsvrige	26
Sydsverige	26
Territoriellt samarbete	28
Gränsöverskridande samarbetsprogram	28
Tabell 3: Gränsöverskridande program: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per program	29
Nord	29
Transnationella samarbetsprogram	33
Tabell 4: Transnationella program: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per programområde	33
Interregionala program	34
Landsbygdsprogrammet	35

Tabell 5: Landsbygdsprogrammet: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per län	35
AVSLUTANDE KOMMENTAR	38

FRÖJA TING. FOTO: CHRISTEL PALMQVIST

PROJEKT: VIKINGATIDER LÖDDEKÖPINGE, LANDSBYGDSPROGRAMMET, SKÅNE LÄN

INLEDNING

Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd och Svenska filminstitutet har regeringens uppdrag att senast den 15 augusti 2009 redovisa antalet svenska projekt med kulturanknytning som beviljats stöd via EU:s strukturfondsprogram och gemenskapsinitiativ samt hur mycket EU-medel som utbetalats. Statens kulturråd ska samordna redovisningen.

Föregående rapport omfattade projekt där beslut fattats under 2007 och projekt som registrerats under 2007 där beslut fattats under januari 2008.

Denna rapport omfattar projekt där beslut fattats fr.o.m. februari 2008. I några fall har även projekt som beslutats under 2007 tagits med. Det gäller projekt där information saknades när förra rapporten sammanställdes.

Redovisningen omfattar beslutade medel, inte de belopp som slutligen utbetalats.

Redovisningen bygger på underlag från strukturfondernas och landsbygdsprogrammets förvaltningsmyndigheter. Urvalet har gjorts av kulturmyndigheterna utifrån en definition på projekt med kulturanknytning som bygger på bedömningar i det nu avslutade programmet.

Strukturfonderna i Sverige 2007-2013

Enligt Lissabonstrategin ska Europa utvecklas till världens mest konkurrenskraftiga kunskapsekonomi med hållbar tillväxt, god miljö och social sammanhållning. Ett av de främsta redskapen för att uppnå detta mål är de satsningar som görs inom ramen för strukturfonderna.

De europeiska riktlinjerna kompletteras med den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013, som utgör plattformen för arbetet med EU:s strukturfonder i Sverige.

Under 2007-2013 medverkar Sverige i 22 strukturfondsprogram: åtta regionala strukturfondsprogram som tillsammans täcker hela Sverige och 13 territoriella samarbetsprogram som genomförs i samverkan med andra länder, främst inom EU. Dessa program finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Därtill kommer Europeiska socialfondens program. Den sammanlagda EU-finansieringen uppgår till ca 25 miljarder kr, varav drygt åtta miljarder kr till de åtta regionala strukturfondsprogrammen, och drygt tio miljarder kr till de territoriella samarbetsprogrammen (interregprogrammen). Europeiska socialfonden satsar totalt ca sex miljarder kr.

EU-medlen ska matchas på programnivå med nationell offentlig medfinansiering. Även privat medfinansiering kan förekomma. Förstudier eller förprojektering kan även vara helt och hållet finansierade av EU-medel.

Landsbygdsprogrammet är också en möjlig finansieringskälla för flera typer av natur- och kulturprojekt. Framför allt kan projekt för utveckling av natur- och kulturmiljö/kulturarv få stöd, men även olika typer av turismsatsningar, arrangemang (musik, teater, film etc.) och studieresor med bäring på natur- och kulturområdena i syfte att nå en långsikt hållbar utveckling av vår landsbygd. En ökad sektorssamverkan mellan natur- och kulturmiljön är central i projekten. I denna rapport redovisas endast Landsbygdsprogrammets projektstöd. Detta ökar jämförbarheten mellan de olika programmen, men det innebär också att omfattande insatser för restaurering och bibehållande av kulturmiljöer inte finns med i rapporten.

Totalt omfattar programmet i Sverige ca 35 miljarder kr. Det finansieras både från EU-budgeten (Jordbruksfonden) och från nationellt håll med ca fem miljarder kr per år.

Organisation och genomförande av strukturfondsprogrammet

För varje program finns ett programdokument som arbetats fram av företrädare för kommuner, landsting, samverkansorgan, statliga myndigheter, företag, intresseorganisationer, fackliga organisationer, arbetsgivarorganisationer, branschorganisationer, universitet och högskolor m.fl. Programmen, som har godkänts av EU-kommissionen, beskriver mål, insatser, vilka regler som gäller samt vilka grupper eller geografiska områden stöden avser.

Varje program har en förvaltande myndighet, som ansvarar för genomförandet av programmet. När det gäller de territoriella samarbetsprogrammen ligger de förvaltande myndigheterna i vissa fall i något annat land än Sverige.

De åtta regionala strukturfondsprogrammen förvaltas av Tillväxtverket (fram till den 1 april 2009 Nutek). Tillväxtverket fattar beslut om stöd efter prioriteringar från strukturfondspartnerskapen. Tillväxtverket är också förvaltande myndighet för det gränsregionala samarbetsprogrammet Öresund-Kattegatt-Skagerack.

Svenska ESF-rådet ansvarar för genomförandet av Europeiska socialfondens insatser i Sverige. Svenska ESF-rådet har åtta regionala kontor, som finns på samma orter som Tillväxtverkets åtta regionala programkontor.

I varje region finns ett strukturfondspartnerskap, som har till uppgift att prioritera projekten. Strukturfondspartnerskapen, som är gemensamma för de regionala strukturfondsprogrammen och socialfondsprogrammet, består av förtroendevalda representanter från kommuner och landsting, samt företrädare för arbetsmarknadens organisationer, länsstyrelser, arbetsförmedlingen, intresseorganisationer och andra föreningar. I de

nordligaste regionerna ingår även företrädare för Sametinget. För de territoriella samarbetsprogrammen finns styrkommittéer, som rekommenderar vilka projekt som ska få stöd.

Alla program har en så kallad övervakningskommitté, bestående av representanter för myndigheter, ideella organisationer, arbetsmarknadens organisationer samt universitet och högskolor. Övervakningskommittéerna har en viktig roll att fylla i uppföljningen och utvecklingen av strukturfondsprogrammen. De har bland annat i uppgift att godkänna programkomplement, granska och godkänna årliga rapporter och utvärderingar av programmets genomförande. Övervakningskommittéerna kan även föreslå ändringar i programmets genomförande.

I det nya programmet har antalet övervakningskommittéer för de regionala strukturfondsprogrammen minskats till tre, en kommitté för Övre Norrland och Mellersta Norrland, en kommitté för Norra Mellansverige, Östra Mellansverige och Stockholm samt en kommitté för Småland och Öarna, Västsverige och Skåne och Blekinge. De fyra kulturmyndigheterna (Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet) har en ledamot och en ersättare i var och en av övervakningskommittéerna för de regionala strukturfondsprogrammen och har ett gemensamt uppdrag att företräda kulturområdet i dessa kommittéer. I övervakningskommittén för Socialfondens program finns ingen kulturmyndighet representerad.

I Landsbygdsprogrammet ingår från och med denna programperiod även den s.k. Leader-metoden, som under den förra programperioden var ett fristående program i Leader+. Leader bygger på bildandet av s.k. LAG (Local Action Group) - en särskild form av partnerskap mellan ideell, privat och offentlig sektor. I LAG-gruppen ska det tas fram en särskild utvecklingsplan för ett geografiskt avgränsat område – ett s.k. Leaderområde. Det är LAG-gruppen som sedan fattar beslut om vilka projekt som kan finansieras genom Landsbygdsprogrammet. Olika projekt som genomförs i enlighet med utvecklingsplanen kan medfinansieras av stöd från Landsbygdsprogrammet. Under 2007 och 2008 har få Leader-projekt beslutats eller startats.

Förvaltningsmyndighet för Landsbygdsprogrammet är Jordbruksverket. Länsstyrelserna har utarbetat regionala landskapsstrategier, svarar för genomförandet av Landsbygdsprogrammet och beslutar om stöd.

I Övervakningskommittén för Landsbygdsprogrammet representeras kultursektorsmyndigheterna av Riksantikvarieämbetet.

Vad är ett kulturprojekt?

Utgångspunkten vid bedömningen har varit en vid avgränsning som täcker *konstarter, medier, bildningssträvanden* och *kulturarv*. Det inbegriper projekt inom teater, dans, musik, cirkus, bildkonst, konsthantverk, design, formgivning, museer, kulturhistoria,

utställningar, multimedia, radio, film, video, kursverksamhet, arkiv och bibliotek, språk samt gastronomi.

Därefter har urvalet snävats in genom vissa nödvändiga gränsdragningar. När det gäller utställningar krävs medverkan av kulturell aktör. Följaktligen ingår inte industrimässor. De hantverksprojekt som inkluderats har haft tydliga inslag av traditionsbevarande.

Turismprojekt som tagits med har en kulturell eller identitetsskapande profil, t.ex. att restaurera eller vårda kulturmiljöer och byggnader, att iordningsställa utställningslokaler eller göra teateruppsättningar. Andra projekt gäller dokumentation eller inventering av kulturhistoria, information och marknadsföring.

Även under rubriker som Kompetensutveckling, Företags- eller Näringslivsutveckling och Informationsteknik har det funnits projekt med kulturanknytning. Det har t.ex. varit fråga om utbildning av hantverkare inom byggnadsvård eller om utveckling av bokförlag eller företag inom turism eller hantverk. I urvalet ingår också projekt inom kreativa näringar, som t.ex. musik- och filmindustri.

I många av de projekt som får stöd från Europeiska socialfonden används olika kulturanknutna aktiviteter som en del i t.ex. rehabilitering. De projekt som har tagits med har kulturaktiviteter som huvudsaklig metod för att motverka utanförskap eller sysselsätter kulturarbetare i själva projektet. Även utbildningsinsatser inom andra områden än kultur, som riktar sig till personer sysselsatta inom kulturområdet finns med i rapporten. Projekt med grundläggande språkutbildning i svenska som enda kulturanknytning har ansetts falla utanför definitionen.

REDOVISNING AV EU-STÖD TILL PROJEKT MED KULTURANKNYTNING FÖR 2008

Sammanfattning och bedömning

Inom kultursektorn fanns i och med den nya programperioden 2007–2013 en förmodan att det nu skulle bli svårare för projekt med kulturanknytning att erhålla finansiering från strukturfondsprogrammen. Antagandet grundade sig på att förutsättningarna för programmen denna period förändrats i och med att *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013*¹ ska ligga till grund för det regionala tillväxtarbetet. Eftersom strategin har fått genomslag i de nya programmen, har programmens inriktning mot tillväxt i näringslivet blivit tydligare.

Samtidigt framhåller strategin även kulturens och kulturarvets betydelse för regional utveckling, attraktivitet och innovativa miljöer. Hur utfallet blir innevarande programperiod återstår fortfarande att se, men man kan redan nu konstatera att projekt med kulturanknytning fortfarande finns med bland de beviljade projektstöden.

Eftersom den nya programperioden 2007–2013 innebär att alla regioner och områden i Sverige får möjlighet att söka inom strukturfondsprogrammet borde man också kunna anta att möjligheterna för kultursektorn ökar.

Under det första programåret, 2007, var ännu inte alla program godkända av EU. Under 2008 har samtliga program kommit igång med utlysningar och beslut. Inom Landsbygdsprogrammet har dock aktiviteten inom Leader (se ovan) varit begränsad.

Under perioden 1 februari t.o.m. 31 december 2008 har totalt ca 225 miljoner kr beviljats i EU-stöd till projekt med kulturanknytning, varav ca 170 miljoner kr inom ramen för de regionala strukturfonderna och knappt 28 miljoner kr inom landsbygdsprogrammet. Drygt 27 miljoner kr har beviljats inom ramen för socialfondsprogrammet. Inom ramen för det territoriella samarbetet har Sverige tagit del av ca 161 miljoner kronor.² Antalet projekt som fick bidrag 2008 var 208 (inklusive två Urbact-projekt, som inte finns med i tabellen).

---

¹ Bilaga 1 till regeringsbeslut den 6 september nr I 6 N2007/7152/RT

² Det territoriella samarbetet innebär samarbete mellan flera länder och utbetalas i euro. I förordning (1999:710) om valutakurs vid stöd från EG:s strukturfonder anges (§ 2) att vid beräkning av finansiella ramar för ett samlat programdokument, ett operativt program eller ett program för gemenskapsinitiativ samt åtgärder i dessa ska myndigheter använda kursen 9 kr per euro. F (2005:1252)

Offentlig medfinansiering

För att få stöd från EU:s strukturfonder krävs nationell offentlig medfinansiering. Privat medfinansiering uppmuntras, men kan inte ersätta den offentliga. Nationell offentlig finansiering uppgick sammantaget till ca 248 miljoner kr, varav 198 miljoner kr inom ramen för de regionala strukturfonderna, knappt 34 miljoner kr inom socialfonden och ca 16 miljoner kr inom landsbygdsprogrammet. De myndigheter och institutioner som bidragit till den offentliga medfinansieringen är framför allt berörda länsstyrelser och kommuner samt landsting/regionförbund. Även myndigheter, som Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Räddningsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, samt regionala kulturinstitutioner, universitet och högskolor bidrar.

Det totala beloppet som utgick till projekt med kulturanknytning (inklusive medfinansiering) var ca 471 miljoner kr, varav 370 miljoner kr inom ramen för de regionala strukturfonderna, 41 miljoner kr inom landsbygdsprogrammet och 61 miljoner kr inom socialfondsprogrammet.

Jämförelse med tidigare år

Under den tidigare programperioden 2000–2006 har kulturprojekt haft goda möjligheter till stöd. År 2006 beviljades t.ex. drygt 210 miljoner kr i EU-stöd till sammanlagt 273 projekt med kulturanknytning. Att jämföra 2008 års siffror med dem från 2006 är dock knappast relevant, eftersom det dels rör sig om helt olika program, dels helt olika faser inom respektive programperiod. Eftersom år 2007 var det första året inom den nya programperioden och inte alla program hade startat är det inte heller relevant att jämföra år 2008 och 2007.

Vilka projekt får stöd?

De projekt med kulturanknytning som fått stöd från Regionala fonden tycks antingen syfta till utveckling av kreativa företag och näringar, t.ex. inom film- och musikbranscherna, eller också utveckla regionens kulturarv för att främja turismen, som t.ex. S:t Nicolai kulturdal i Visby. Projektägare är oftast kommuner, landsting/regionförbund eller länsstyrelser. Det finns även projekt som drivs av kulturinstitutioner, som t.ex. projektet Scenkonst i

Västernorrland, där Scenkonst Västernorrland AB är projektägare.

Projektet har i allmänhet en relativt hög budget.

Inom Socialfonden stöds dels kompetensutveckling av personal inom kultursektorn, som t.ex. Bokias projekt ”Att läsa är framtiden” för anställda inom bokfackhandeln, dels projekt där kultur och kreativitet används som kompetenshöjande åtgärder, som t.ex. Skiss Västernorrland.

I Landsbygdsprogrammet är projekten mindre och drivs ofta av studieförbund och andra föreningar, ibland också av kulturinstitutioner.

De stödda projekten omfattar såväl utveckling av det lokala/regionala kulturarvet, såsom projektet St. Staffan i Gävleborgs län, marknadsföring av evenemang, som projektet Marknadsföring Folkmusikfest (flera län) och utveckling av turistattraktioner som projektet Från Slott till Slott i Sörmland.

De gränsöverskridande programmen stöder projekt som syftar till att bevara och utveckla ett regionalt kulturarv, som t.ex. de samiska projekten inom programmet Nord, men även inom dessa program beviljas stöd för utveckling av kreativa branscher, som t.ex. Independent Music Network i programmet Sverige-Norge och Cross Media Norr i programmet Botnia-Atlantica. Projekt för att främja gränsöverskridande turism är också ofta förekommande.

Även inom de transnationella programmen ges stöd till utveckling av kreativa näringar, t.ex. projektet North Sea Screen Partnership i Nordsjöprogrammet.

Vilka projekt avslås?³

Under hösten 2008 genomförde RAÄ en förstudie av kulturprojekt inom vissa av EU:s fonder och program. Avsnittet nedan är en sammanfattning av en del i den PM som producerades i denna förstudie. De studerade avslagen nedan är samtliga hämtade från Nuteks/Tillväxtverkets databas, och avser Regionala fondens program. Nutek/Tillväxtverket avslår projekt som inte klarar laglighetsprövningen, och projekt som inte prioriteras i strukturfondspartnerskapen.

Från och med 2007 t o m sommaren 2008 avslogs 143 projektansökningar inom samtliga regionala program. Av de avslagna projekten har 16 bedömts ha kulturanknytning. Sammanlagt hade de avslagna projekten sökt nästan 779 miljoner kr, varav 10 procent av det sökta beloppet söktes av projekten med kulturanknytning. Kulturprojektens andel av de totalt beviljade medlen var cirka 8 procent.

En preliminär iakttagelse är att de projekt med kulturanknytning som fått avslag generellt sett har mindre uppenbar "tillväxtanknytning". Det kan vara ett resultat av att de nya förutsättningarna i strukturfondsprogrammen inte varit helt klara för de sökande i programperiodens början. Det är möjligt att aktörer fortsätter att söka för den typ av

---

³ Detta avsnitt bygger till stor del på den första delrapporten från följeforskningen av genomförandeorganisationen för strukturfondsprogrammen: Sweco Eurofutures 2008: *Samverkan för ökad kund- och uppgiftsfokus Rapport 1 från utvärderingen av genomförandeorganisationen för de regionala programmen för den regionala fonden och det nationella socialfondsprogrammet, och på den opublicerade RAÄ-promemorian "Förstudie – Kulturprojekt och finansiering inom regional tillväxt och Landsbygdsprogrammet.*

verksamhet som tidigare fått stöd, t.ex. museer och evenemang med kulturellt inslag. Detta kan eventuellt vara en tendens, men det är fortfarande för tidigt att med säkerhet uttala sig om utfallet.

Det är dock intressant att bevaka vilka projekt med kulturanknytning som får avslag, eftersom om den ovan antydda trenden håller i sig, skulle det kunna leda till att stora satsningar görs på turism och upplevelser, samtidigt som de miljöer och institutioner som lockar besökare, får mindre möjligheter att utvecklas.

Inom de regionala strukturfondsprogrammen sammantaget avslogs under den undersökta perioden cirka 35 procent av de inlämnade ansökningarna. Av ansökningar med kulturanknytning avslogs cirka 25 procent, dvs. ett något bättre utfall. Det verkar alltså som om kulturanknutna projekt i högre grad än genomsnittet prioriterats för bifall i Regionala fondens program. Eftersom programmen fortfarande befinner sig i ett relativt tidigt skede ska dock detta tolkas med ytterlig försiktighet. Det får bli en fråga för kommande uppföljningar att se om detta är en trend/tendens.

Regional konkurrenskraft och sysselsättning

Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF) syftar till att minska den regionala obalansen inom EU. ERUF finansierar insatser inom infrastruktur, sysselsättning, lokal och regional utveckling. De strategiska riktlinjer för regional utveckling som är antagna av unionen bildar ett ramverk som är vägledande för nationella och regionala strategier och program.

Regional konkurrenskraft och sysselsättning, som utgör 16 procent av strukturfonds-budgeten, ersätter tidigare Mål 2 och 3, och ska bidra till att stärka regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning.

Arbetet genomförs i åtta regionala strukturfondsprogram som finansieras via Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (8,4 miljarder kr) samt ett nationellt program innehållande åtta regionala planer, som finansieras via Europeiska Socialfonden (6,2 miljarder kr). Riktlinjer för programmets utformning finns i *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013*. Programmen har utarbetats i en bred krets av aktörer på regional och lokal nivå och bygger på befintliga partnerskap för regionala tillväxtprogram och strukturfondsprogram.

Sveriges regionala strukturfondsprogram är: *Övre Norrland, Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Östra Mellansverige, Stockholm, Västsverige, Småland och öarna samt Skåne-Blekinge*.

De åtta regionala strukturfondsprogrammen finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och av nationella offentliga medel. Privat medfinansiering uppmuntras, även om den inte kan ersätta offentlig medfinansiering.

Under perioden 1 februari–31 december 2008 har 48 projekt med kulturanknytning fått stöd. Nedanstående tabell visar hur stort belopp som fördelats till projekt med kulturanknytning inom respektive program.

Tabell 1: Regionalfonden: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per programområde

<i>Program</i>	<i>Total budget (SEK)</i>	<i>EU-stöd (SEK)</i>	<i>Offentlig medfinansiering (SEK)</i>	<i>Privat medfinansiering. (SEK)</i>
Övre Norrland	96 459 452	46 627 452	49 782 000	50 000
Mellersta Norrland	54 326 127	26 732 096	26 631 451	962 580

Norra Mellansverige	79 638 190	39 719 095	39 719 095	200 000
Stockholm	12 325 000	4 930 000	7 395 000	
Östra Mellansverige	38 998 640	13 643 682	25 354 958	
Västsverige	37 136 120	15 658 950	21 477 170	
Småland och öarna	5 868 287	2 345 700	3 522 587	
Skåne och Blekinge	45 691 502	20 357 367	24 954 135	380 000
Totalt	370 443 318	170 014 342	198 836 396	1 592 580

Övre Norrland

Programmet omfattar Norrbottens och Västerbottens län. Det övergripande målet för programmet är att bidra till en långsiktigt hållbar tillväxt genom att stärka den regionala konkurrenskraften och förstärka regionens position som en innovativ och framgångsrik region i Europa. Programmet har två prioriterade insatsområden; *Innovation och förnyelse* och *Tillgänglighet*.

Under hela programperioden 2007-2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 2,2 miljarder kr i Övre Norrland.

Under perioden 1 februari t.o.m. 31 december 2008 har nio projekt med kulturanknytning beviljats EU-bidrag med 46,5 miljoner kr. Det totala beloppet inklusive medfinansiering uppgår till 96,5 miljoner kr. Det nationella offentliga stödet uppgår till nära 50 miljoner kr. Samtliga projekt återfinns inom åtgärden Innovation och förnyelse.

Fyra projekt har erhållit mer än tio miljoner i stöd. *DINo – Digitala idéplatser i Norr* har fått nära 21,5 miljoner kr, varav EU:s andel är knappt 10 miljoner. Nationella medfinansierare är Skellefteå kommun (4,9 mkr), Länsstyrelsen i Norrbotten (2,4 mkr), Västerbottens läns landsting (1,5 mkr), Luleå tekniska universitet (1,5 mkr), Umeå universitet (0,75 mkr) och Umeå kommun (0,6 mkr). Projektet syftar till att med utgångspunkt i Västerbottens audiovisuella industri skapa miljöer där kreativa människor (företag, studenter, konstnärer, forskare o.s.v.) i samverkan kan utveckla idéer inom spel, film och webb. För att uppnå detta ska man anpassa affärsutveckling, bransch- och kompetensutveckling till företag och människor inom den audiovisuella industrin samt marknadsföra regionen på ett sätt som möjliggör att fler kreativa människor dras till den.

Projektet *KRENOVA* har fått drygt 15,5 miljoner kr, varav EU:s andel är 7,8 miljoner kr. Nationella medfinansierare är Västerbottens läns landsting (3,7 mkr), Länsstyrelsen i Västerbottens län (1,5 mkr), Umeå kommun (1,2 mkr), Norrbottens läns landsting (1 mkr), ALMI Företagspartner (0,2 mkr) samt Stiftelsen Framtidens kultur (0,15 mkr). Projektet vänder sig till personer inom de kreativa näringarna (till exempel film, foto,

konst, litteratur, dans, musik, design, media, dataspel, restaurang) och syftar till att dessa ska starta företag och bedriva affärsmässig verksamhet utifrån sin specifika kompetens. Projektet ska för detta ändamål tillhandahålla en mängd insatser inom företagsutveckling. En förinkubator ska byggas upp i Umeå och erbjuda kontorsplatser, expertrådgivning, nätverk och samverkansprojekt m.m.

Projektet *BD Pop* har erhållit drygt 13 miljoner kr, varav EU:s andel är drygt 6 miljoner kr. Nationella medfinansiärer är Länsstyrelsen i Norrbotten (2,25 mkr), Norrbottens läns landsting (1,95 mkr), Luleå kommun (1,5 mkr), AF anställningsstöd (0,5 mkr), Kiruna kommun (0,3 mkr) samt 75 000 kr vardera från Pajala, Jokkmokk, Älvsbyn, Boden och Haparanda kommuner. Idén till *BD Pop* bygger på ett behov av en organisation som kan ta tillvara och utveckla unga artisters och entreprenörers idéer, kreativitet, produkter och drömmar. Syftet är att hitta och utveckla musikalisk talang, utveckla entreprenörskap inom musikbranschen och att fungera som en katalysator för etablering av musikbranschen i Norrbotten.

Projektet *Designarena Nord* har fått 11 miljoner kr, varav EU:s andel är 5,5 miljoner kr. De nationella medfinansiärerna är Länsstyrelsen i Norrbotten (3 mkr), Norrbottens läns landsting (1,5 mkr), Luleå kommun (0,6 mkr), Piteå kommun (0,15 mkr) och 50 000 kr vardera från Stiftelsen Svensk Industriedesign samt Bodens, Älvsbyns, Jokkmokks och Haparanda kommuner. Projektet syftar till att en designarena etableras och blir en drivkraft där olika företrädare för näringsliv, kommuner, organisationer, myndigheter, finansiärer, revisorer m.fl. ser detta som en viktig fråga för utveckling av långsiktigt lönsamma företag.

Sammanfattningsvis kan kulturprojekten i Övre Norrland sägas falla inom områdena upplevelseindustri inklusive turism, kreativa näringar, kulturarv och digital informationshantering.

Mellersta Norrland

Programmet omfattar Jämtlands och Västernorrlands län. Det övergripande målet är att skapa hållbar konkurrenskraft, förnyelseförmåga och attraktivitet för fler jobb, fler företag och mer dynamiska arbetsmarknadsregioner. Programmet har två prioriterade insatsområden; *Förnyelse av näringsliv, energi och miljödriven utveckling*, och *Tillgänglighet och attraktivitet*.

Under programperioden 2007-2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 1,6 miljarder kr i Mellersta Norrland.

Under perioden 1 februari t.o.m. 31 december 2008 har tretton projekt med kulturanvändning beviljats stöd med totalt nära 54 miljoner kr inklusive nationell medfinansiering. Sammanlagt har nära 27 miljoner kr utbetalts i EU-bidrag. Det nationella offentliga stödet uppgår till 26,5 miljoner kr. Elva projekt återfinns inom åtgärden Förnyelse av näringsliv och två inom åtgärden Tillgänglighet och attraktivitet

Två projekt har erhållit mer än 10 miljoner kr. Det ena är *Turism och upplevelser – behovsmotiverad forskning inom för regionen strategiska kunskapsområden* som fått 12 miljoner kr, varav EU:s andel är 6 miljoner kr. De nationella medfinansiärerna är Mittuniversitetet med 5,7 miljoner kr och Östersunds kommun med 0,3 miljoner kr. Projektet med dess delprojekt fokuserar på strategiska utvecklingsområden för den svenska turistnäringen, inte minst i Västernorrland och Jämtland, och därmed för turismforskningsinstitutet ETOUR.

Det andra projektet är *IMFIND* som fått nära 11,5 miljoner kr, varav EU:s andel är 5,1 miljoner kr. De nationella medfinansiärerna är Landsarkivet i Härnösand, som bidrar med 5,3 miljoner kr, Lantmäteriverket (200 000 kr samt 152 000 kr i icke-kontakt medfinansiering) och Riksarkivet, som är projektägare och bidrar med drygt 466 000 kr i icke-kontant finansiering. Projektet syftar till att utveckla processer och system vid Mediekonverteringscentrum i Fränsta som svarar för migrering av alla typer av historiska handlingar till digitala bilder så att materialet blir mer lättillgängligt för användarna.

Av övriga projekt kan nämnas *GAALTIJE – motor i den samiska turistutvecklingen* som erhållit 6,8 miljoner kr, varav EU:s andel är 3,2 miljoner kr. De nationella medfinansiärerna är Länsstyrelsen i Jämtlands län med 2,7 miljoner kr och Östersunds kommun med 0,9 miljoner kr. Syftet är att skapa ett gemensamt varumärke för uppbyggnaden av samisk turism i Jämtland och Härjedalen.

En generell karakteristik av projekten i Mellersta Norrland är att de huvudsakligen faller inom områdena upplevelseindustri och kreativa näringar, kulturarv och digital informationshantering.

Norra Mellansverige

Programmet omfattar Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län. Det övergripande målet är att medverka till fler nya företag, fler arbetstillfällen och en ökad förvärvsfrekvens för både kvinnor och män genom att utveckla innovativa miljöer, främja ett dynamiskt näringsliv och öka tillgängligheten för regionens näringsliv och invånare. Det finns två prioriterade insatsområden: *Näringslivsutveckling* och *Tillgänglighet*.

Under programperioden 2007-2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 1,75 miljarder kr i Norra Mellansverige. De har fördelats på tre åtgärder: *Innovativa miljöer*; *Entreprenörskap* samt *Tillgänglighet*.

Under rapportperioden har sju projekt med anknytning till kultur beviljats stöd med totalt 79,6 miljoner kr. Sammanlagt har 39,5 miljoner kr utbetalats i EU-bidrag. Det nationella offentliga stödet uppgår till 39,7 miljoner kr. Samtliga projekt finns inom åtgärd Entreprenörskap.

Tre projekt har erhållit mer än 10 miljoner kr i totalt stöd. *BoomTown – en innovativ miljö för näringslivsutvecklingen inom musikbranschen* har fått totalt 28,9 miljoner kr, varav EU:s andel är knappt 14,5 miljoner kr. Borlänge kommun och Region Dalarna svarar för nationell offentlig medfinansiering. Projektet syftar till att bygga en plattform för klusterbildning och stimulera företagsutveckling i musikbranschen, så att en innovativ utvecklingsmiljö skapas och näringslivsutvecklingen stimuleras. *BoomTown* stöder aktivt regional etablering av skivbolag, studios, produktionsbolag och bokningsfirmor liksom nya affärsidéer som mjukvaruutveckling och olika lösningar för musikdistribution via nätet.

Projektet *Hälsingegårdar – världsarv och utveckling* har fått totalt 20,4 miljoner kr, varav EU:s stöd uppgår till 10,2 miljoner kr. Övriga 50 % utgörs av 3 miljoner kr från Region Gävleborg, 3,1 miljoner kr från Länsstyrelsen i Gävleborgs län samt 1,4 miljoner kr från Länsmuseum i Gävleborg. Dessutom bidrar Bollnäs, Ovanåkers, Hudiksvalls, Nordanstigs, Ljusdals och Söderhamns kommuner med 450 000 kr vardera. Projektets övergripande syfte är att förbereda Hälsingland för ett kommande världsarv och att se världsarvet som grund för att skapa förutsättningar för nya företag och arbetstillfällen i regionen.

Det tredje projektet, *Wij LandskapsPark 2008*, erhöll totalt ca 15,7 miljoner kr, varav stödet från EU:s regionalfond uppgick till knappt 7,9 miljoner kr. För resterande 50 % svarar Region Gävleborg (5 miljoner kr), samt Riksantikvarieämbetet (450 000 kr), Ockelbo kommun (375 000 kr samt drygt 1,3 miljoner kr i icke-kontant medfinansiering) och Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (150 000 kr). Målet med projektet är att genom ett landskapskonstnärligt sammanhang skapa medvetande, kunskap och uppmärksamhet kring kretsloppsfrågor, resursanvändning och folkhälsa. I syfte att utveckla sinnet för ekologisk och lokal livsmedelskvalitet anläggs några småskaliga förädlingsverkstäder.

Östra Mellansverige

Programmet omfattar Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län och det övergripande målet är att bidra till att göra Östra Mellansverige till en region med ett dynamiskt och internationellt, konkurrenskraftigt näringsliv med en positiv attityd till företagande. De tre prioriterade insatsområdena är *Innovativa miljöer*, *Entreprenörskap* och *Tillgänglighet*. Under programperioden 2007–2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden ca 730 miljoner kr i Östra Mellansverige.

Under rapportperioden fick två projekt med kulturanknytning stöd ur EU:s regionalfond, ett projekt inom åtgärden Entreprenörskap och ett projekt inom åtgärden Innovativa miljöer. Det totala stödbeloppet inklusive nationell medfinansiering uppgår till knappt 39 miljoner kr, varav EU:s andel är 13,6 miljoner kr.

Projektet *KRUT – Kreativ Utveckling* har fått sammanlagt drygt 23,6 miljoner kr, varav ca 8,3 miljoner kr från EU:s regionalfond. För resterande finansiering svarar regionförbundet Östsam samt regionförbunden i Sörmland, Uppsala, Örebro och Södra Småland; Landstingen i Västmanland och Uppsala, Länsstyrelserna i Sörmland och Västmanland, Örebro och Hällefors kommuner, Kultur och Utbildning Sörmland samt Länsmusiken i Örebro och KK-stiftelsen. KRUT ser på den kreativa sektorn i bred bemärkelse och räknar in allt från turism och idrott till konst, design och kulturarv. I Östergötland finns till exempel hemslöjdgården i Linköping som fungerar som en mötesplats och som ämnesmässigt kretsar kring konst, konsthantverk, slöjd och design. I Södermanland finns Idea Plant som kretsar kring grafisk form och designad kommunikation. I Örebro finns en förening som heter Kentaur och som ämnesmässigt vänder sig till hela den kreativa sektorn.

Det andra projektet som fått stöd är projektet *Innovativt Centrum för Hållbar Design* som syftar till att utveckla Formens Hus i Hällefors kommun till ett innovativt centrum för hållbar design. Projektet har fått totalt ca 15,3 miljoner kr, varav knappt 5,4 miljoner kr utgör stöd från EU:s regionalfond. För resterande finansiering svarar framför allt Hällefors kommun, som går in med knappt 7,6 miljoner kr och Regionförbundet Örebro, som bidrar med 1,8 miljoner kr. Dessutom bidrar Regionförbundet Värmland med 300 000 kr, Räddningsverket med 20 000 kr och Svenska Högskolor med 200 000 kr. Projektet syftar till att skapa ett utvecklingskluster med inriktning på hållbar design bestående av regionala företag samt universitet och högskolor såväl från regionen som från övriga Sverige och andra länder. Ett konkret utvecklingsprojekt kommer att genomföras, där designhögskolor bjuds in från regionen samt från andra delar av Sverige och världen. Studenterna skall utveckla produktidéer som berör det akuta boendet vid katastrofsituationer.

Stockholm

Programmet omfattar Stockholms län och har som övergripande mål att med småföretagen i fokus bidra till att stärka Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft. De

prioriterade insatsområdena är *Storstadens innovativa miljöer*, *Företagsutveckling* och *Tillgänglighet*.

Under programperioden 2007–2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 338 miljoner kr i Stockholms län.

Inom programområdet för Stockholms län redovisas två projekt med kulturanknytning med beslut 2008. Den totala finansieringen uppgår till ca 12,3 miljoner kr, varav EU finansierar ca 4,9 miljoner kr. Offentlig finansiering uppgår till knappt 7,4 miljoner kr. Den största enskilda offentliga finansiären är Botkyrka kommun, övriga offentliga finansiärer finner man främst bland högskolor och universitet samt landsting och kommuner.

Båda projekten ingår i åtgärden *Storstadens innovativa miljöer*. Det största projektet är *Creative Business Region Stockholm*, ett initiativ till en strategisk satsning för att stärka och utveckla förutsättningarna för företagen inom upplevelseindustrin och näringen som helhet i Stockholmsregionen. Projektägare är Botkyrka kommun. Projektets totala budget är ca 12,1 miljoner kr. EU:s finansiering är drygt 4,8 miljoner kr. Av de svenska offentliga finansiärerna bidrar Botkyrka kommun med närmare 7 miljoner kr. Kulturförvaltningen inom Stockholms läns landsting och Södertörns högskola är också offentliga finansiärer liksom KTH, Konstfack och Regionplane- och Trafikkontoret inom Stockholms läns landsting. De sistnämndas bidrag är dock av annat slag än pengar.

Västsverige

Programmet omfattar Västra Götalands och Hallands län och har som mål att skapa fler och växande företag som leder till nya jobb samt att öka attraktionskraften i utsatta stadsdelar. Programmet har tre prioriterade insatsområden; *Entreprenörskap och innovativt företagande*, *Samverkansinitiativ* och *innovativa miljöer* och *Hållbar stadsutveckling*.

Under programperioden 2007–2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 572 miljoner kr i Västsverige.

Under rapportperioden beslutades om EU-stöd till fyra projekt med kulturanknytning. Det totala stödet uppgick till drygt 37 miljoner kr inklusive medfinansiering. EU:s bidrag uppgick totalt till 15,6 miljoner kr. Bland annat ska en förstudie genomföras om *Framtidens kulturhus* i Göteborgs kommun (200 000 kr) inom insatsområdet Hållbar stadsutveckling. Här bidrar Göteborgs stad med 300 000 kr. *Ett nordiskt centrum för animerad film*, har under året erhållit ytterligare stöd (8 mkr) för etapp 2. I Västsverige utgör som bekant filmproduktion ett profilområde, inte minst inom EU-finansieringens ram. Övriga finansiärer i detta projekt är Film i Väst 6,7 miljoner kr, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling 2,4 miljoner kr och Västra Götalandsregionen 3 miljoner kr. I projektet *My mission* har en tävling om den bästa affärsidén inom upplevelseindustrin genomförts.

Småland och öarna

Programmet omfattar Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län. Målet är att ta tillvara regionens resurser och öka förmågan till förändring och anpassning för att möta framtiden. Det har två prioriterade insatsområden, *Innovation och förnyelse* och *Tillgänglighet*.

Under perioden 2007-2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden 607 miljoner kr i programmet Småland och öarna.

Under rapportperioden beslutades att ge stöd till tre projekt med kulturanknytning. Dessa projekt fick tillsammans 2,3 miljoner kr i EU-bidrag. Inklusiv nationell medfinansiering uppgick stödet till 5,8 miljoner kr.

I *S:t Nicolai Kultudral* i Visby (945 000 kr) anpassas S:t Nicolai kyrkoruin för att kunna användas som en arena för musik, teater och festivaler. Länsstyrelsen i Gotlands län bidrar med 325 000 kr, Högskolan Gotland med 93 000 kr och Gotlands kommun med en miljon kr. Projektet *Delta Garden* (1,2 mkr) är ett projekt för att öka deltagandet i olika samhällsprocesser. Detta görs bland annat genom videoproduktioner och publicering. Övriga finansiärer i detta projekt är Regionförbundet södra Småland, 300 000 kr, Blekinge regionförbund 300 000 kr, Blekinge tekniska högskola 303 000 kr, Växjö universitet 151 000 kr och Regionförbundet södra Småland, Reaktor sydost 41 000 kr. I det tredje projektet undersöks möjligheterna till att etablera ett *designresurscentrum på Gotland*.

Skåne-Blekinge

Programmet omfattar Skåne och Blekinge län och har som övergripande mål är att bidra till ökad regional konkurrenskraft. De tre prioriterade insatsområdena är *Innovation och förnyelse*, *Tillgänglighet* och *Särskilda storstadsinsatser*.

Under perioden 2007-2013 satsar Europeiska regionala utvecklingsfonden drygt 600 miljoner kr i Skåne och Blekinge.

Under rapportperioden fattades åtta beslut om stöd till projekt med kulturanknytning. Totalt fick de åtta projekten 20,4 miljoner kr.

Av projekten har drygt hälften en klar koppling till regionens profil "mobila medier" och upplevelser inom IT-industrin. I Blekinge har dessutom två projekt med inriktning på kulturarvsturism beviljats medel. Det ena projektet är *Repslageriet på Lindholmen – utveckling av världsarvsturism*, som har fått drygt 2,4 miljoner kr i EU-bidrag. Region Blekinge bidrar med en miljon kr, Arbetsförmedlingen med 781 000 kr och Karlskrona kommun med 556 000 kr. Det andra projektet är *Entreprenörskap och kulturarv Förs-*

tudie och fas 1 som har fått 404 000 kr. Länsstyrelsen går in med samma belopp i detta projekt.

Europeiska socialfondens program

Europeiska socialfonden stöder projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar utanförskap. Det övergripande målet för Socialfonden är ”ökad tillväxt genom god kompetensförsörjning samt ett ökat arbetskraftsutbud”. Visionen är ett samhälle med arbete och nya möjligheter för alla. Utöver de programövergripande kriterierna finns det regionala prioriteringar för varje programområde, samt ett antal prioritetshöjande urvalskriterier med utgångspunkt att bidra till att uppfylla de visioner och mål som ställts upp i regionens utvecklings- och tillväxtprogram (RUP och RTP).⁴

Under perioden 2007–2013 satsar Socialfonden cirka 6,2 miljarder kr i Sverige. Sverige bidrar med lika mycket i offentliga medel. Privat medfinansiering är inte möjlig i socialfondsprogrammet.

Socialfonden är uppdelat i två programområden:

Det första programområdet är *Kompetensförsörjning* och vänder sig till redan sysselsatta. Projekten inom detta programområde ska:

- underlätta utveckling i takt med arbetslivets krav
- öka kunskapen i arbetslivet om hur diskriminering motverkas och likabehandling främjas
- öka kunskapen i arbetslivet om hur långtidssjukskrivningar kan förebyggas.

Det andra programområdet är *Ökat arbetskraftsutbud*. Deltagarna i projekten har varit borta från eller inte kommit in i arbetslivet, och projekten ska:

- underlätta för personer som står långt från arbetsmarknaden att komma in och få fotfäste
- öka deras möjligheter arbeta utifrån sina egna förutsättningar
- underlätta för unga att etablera sig i arbetslivet och se till att de inte hamnar i utanförskap
- underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig i arbetslivet
- underlätta för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna att komma tillbaka till arbetslivet.

Det viktigaste i ett socialfondsprojekt är att se till individens kompetens och möjligheter, att kunna engagera berörda personer att kunna påverka och få genomslag för sina

---

⁴ RUP avses visa på regionens speciella förutsättningar och bidrag till den nationella strategin för regional konkurrenskraft, sysselsättning och entreprenörskap, som i sin tur visar hur Sverige bidrar till den europeiska strategin.

idéer. Vid bedömning av projekten tar man hänsyn till fyra kriterier för programgenomförande:

- att främja lärande miljöer
- att främja innovativ verksamhet
- att främja samverkan
- att främja strategiskt påverkansarbete.

För programområde 1 erhåller ESF-rådet anslag från arbetsmarknadsdepartementet för den offentliga medfinansieringen, som ingår i det beviljade programstödet. Projekten behöver alltså inte själva ordna medfinansiering. I programområde 2 ska förprojekteringsprojekt själva ordna 25 procent och genomförandeprojekt 60 procent offentlig medfinansiering.

Den största gruppen offentliga medfinansiärer inom Socialfondsprogrammet, utöver anslagsfinansieringen, är kommunerna. Av de statliga myndigheterna är Arbetsförmedlingen den största finansiären, men även Försäkringskassan står för en stor del. Andra offentliga aktörer som t.ex. landsting och regionförbund medfinansierar i en betydligt mindre omfattning projekt inom Socialfonden jämfört med Regionalfonden.

Inom Socialfonden finns en möjlighet till transnationellt samarbete som ett verktyg för innovation och strategisk påverkan. Det får inte överstiga 20 procent av den totala projektbudgeten och ska anges i projektansökan.

Av de drygt 900 ansökningar som beviljades stöd från Socialfonden under perioden 1 februari t.o.m. 31 december 2008 hade 42 projekt kulturanknytning. Den sammanlagda budgeten för projekten är 61 miljoner kr, varav drygt 27 miljoner är EU-medel ur Socialfonden. Resterande belopp är svensk offentlig medfinansiering.

Tio av projekten är genomförandeprojekt, vardera fem för de två programområdena. Resterande 32 projekt är förprojekteringar, varav tre fjärdedelar inom programområde 1, Kompetensförsörjning. Tre av projekten, *Skiss Västernorrland*, *3K – Kraft, Kreativitet Kompetens* (Dansbyrå Göteborg) och *Kompetensutveckling för mediebranschen i Sydsvrige*, har under rapporteringsperioden erhållit såväl medel för förprojektering som för genomförande och redovisas därför som separata projekt.

Av nedanstående tabell framgår hur stort belopp som utbetalats i stöd per geografiskt område.

Tabell 2: Socialfonden: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per geografiskt område

<i>Program</i>	<i>Totalt stöd</i>	<i>EU</i>	<i>Offentlig medfinans.</i>	<i>Varav transnationellt</i>
Övre Norrland	2 529 046	1 532 106	996 940	17 700
Mellersta Norrland	8 229 428	3 634 977	4 594 451	0
Norra Mellansverige	5 193 520	1 933 220	3 260 300	0
Stockholm	486 510	243 255	243 255	45 000
Östra Mellansverige	1 575 037	968 597	606 440	0
Småland och öarna	2 587 198	1 041 923	1 545 275	0
Västsvrige	11 960 626	6 077 070	5 883 556	131 688
Sydsverige	28 669 694	12 039 417	16 630 277	27 455
Totalt	61 231 059	27 470 565	33 760 494	221 843

Övre Norrland

Under rapportperioden fick åtta projekt med kulturanknytning, alla förprojekteringar, stöd ur Socialfonden med sammanlagt ca 1,5 miljoner kr. Fyra projekt tillhör programområde 1. *Kompetensförsörjning* och fyra tillhör programområde 2. *Ökat arbetskraftsutbud*. Två av dem, *Skiss Västerbotten* och *Att läsa är framtiden Övre Norrland*, har sin bakgrund i motsvarande genomförandeprojekt i andra delar av landet (se nedan). I projektet *Internationell ljudakademi utan gränser* finns ett transnationellt samarbete.

Mellersta Norrland

Under rapportperioden fick fem projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt drygt 3,5 miljoner kr. Fyra projekt tillhör programområde 1. *Kompetensförsörjning* och ett tillhör programområde 2. *Ökat arbetskraftsutbud*. Tre projekt är förprojekteringar och två är genomförandeprojekt.

Projektet *Skiss Västernorrland – Samtidskonstnärer i samtidssamhället* inom programområde 1 har under rapporteringstiden beviljats medel både för förprojektering och för genomförande. Projektet ska kompetensutveckla medarbetare på arbetsplatser inom skola, barn- och ungdomspsykiatri, äldreomsorg och kriminalvård genom konstnärliga och kreativa processer. Projektet har en budget på drygt 2,5 miljoner kr. Ett Skiss-projekt förprojekteras också i Västerbotten.

Det andra genomförandeprojektet i mellersta Norrland, *Back on track på Jamtli museum*, hör till programområdet 2. Det ska stimulera unga vuxna drop-outs till återgång till utbildning och en meningsfull sysselsättning. Projektet har en budget på 4,8 miljoner kr, varav knappt 2 miljoner kr från Socialfonden.

Förprojekteringen *Att läsa är framtiden Mellersta Norrland* har sin bakgrund i motsvarande genomförandeprojekt i Västsverige (se nedan).

Norra Mellansverige

Under rapportperioden 2008 fick fem projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt knappt 2 miljoner kr. Fyra projekt tillhör programområde 1. *Kompetensförsörjning* och ett tillhör programområde 2. *Ökat arbetskraftsutbud*. Fyra projekt är förprojekteringar och ett är ett genomförandeprojekt.

Genomförandeprojektet *Ambition & Motivation* inom programområde 2 samverkar med socialtjänsten i Gävle om social rehabilitering av ungdomar med kultur som verktyg. Projektet har fått 1,4 miljoner kr ur Socialfonden och den offentliga medfinansieringen är 2,7 miljoner kr.

Förprojekteringen *Att läsa är framtiden Norra Mellansverige* har sin bakgrund i motsvarande genomförandeprojekt i Västsverige (se nedan).

Stockholm

Under rapportperioden fick ett projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden. Förstudien *Likabehandling i radio och television*, inom programområde 1, genomfördes under hösten 2008. JMK har sedan dess tillsammans med public servicebolagen SVT, SR och UR beviljats närmare 9 miljoner kr för ett större forskningsprojekt.

Östra Mellansverige

Under rapportperioden fick två projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt knappt en miljon kr. Båda projekten är förprojekteringar. Det ena projektet, *Personlig Utveckling För Framtidens Musik- och Kulturskola*, tillhör programområde 1, *Kompetensförsörjning*, och är ett fortbildningsprojekt riktat till personal inom musik- och kulturskolorna. Det andra projektet, som tillhör programområde 2, *Ökat arbetskraftsutbud*, ska stärka ungdomar genom praktiskt skapande arbete. Projektet heter *Kultur och fritid för identitet och jobb*.

Småland och öarna

Under rapportperioden fick två projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt drygt en miljon.

Genomförandeprojektet *Befarat utanförskap blir anställningsbarhet via musik* inom programområde 2 ska underlätta ungdomars etablering i arbetslivet genom musikens

många kontaktytor mot arbetsmarknaden. Projektet har fått knappt en miljon kr ur Socialfonden. Den offentliga medfinansieringen är på knappt 1,5 miljoner kr.

Förstudien inom programområde 1, *Bibliotekets roll i regional och lokal utveckling*, är ett samverkansprojekt mellan Blekinge, Kalmar och Kronobergs län som ska vidareutveckla bibliotekssamverkan för en ny identitet och roll.

Västsverige

Under rapportperioden fick tio projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt drygt 6 miljoner kr. Sju projekt tillhör programområde 1. *Kompetensförsörjning* och tre tillhör programområde 2. *Ökat arbetskraftsutbud*. Åtta projekt är förprojekteringar och två är genomförandeprojekt.

Dansbyråns projekt *3K – Kraft Kreativitet Kompetens* inom programområde 1 ska stärka entreprenörskapet och upprätta ett lokalt kreativt kluster samt etablera samverkan med internationella produktionsorganisationer för danskonst i andra länder. Projektet har under rapportperioden fått medel både för en förstudie och för genomförande. Den totala budgeten är på drygt 4,5 miljoner kr, varav hälften kommer från Socialfonden.

Genomförandeprojektet *Att Läsa Är Framtiden* inom programområde 1 ska säkerställa en omställning av anställda inom bokfackhandel så att de inte riskerar arbetslöshet på grund av brist på efterfrågad kompetens. Projektbudgeten är på drygt 2,6 miljoner kr, varav hälften ur Socialfonden. Förstudier för genomförande av motsvarande projekt pågår i Övre Norrland, Mellersta Norrland och Norra Mellansverige.

Genomförandeprojektet *Blommande ålderdom* inom programområde 1 ska förändra arbetssättet och öka attraktiviteten för arbete inom äldreomsorgen genom att medvetandegöra betydelsen av kultur för hälsa och ökad livskvalitet. Den totala projektbudgeten är 1,4 miljoner kr, varav hälften från Socialfonden. Inom redovisningsperioden har projektägaren beviljats medel ur socialfonden för en förprojektering inom programområde 2 med syfte att finna former för att erbjuda kulturarbetare arbete med kultur inom kommunens äldreomsorg.

Sydsverige

Under rapportperioden fick åtta projekt med kulturanknytning stöd ur Socialfonden med sammanlagt 12 miljoner kr. Sex projekt tillhör programområde 1. *Kompetensförsörjning* och två tillhör programområde 2. *Ökat arbetskraftsutbud*. Fem projekt är förprojekteringar och tre är genomförandeprojekt.

Projektet *Kompetensutveckling för mediebranschen i Sydsverige* inom programområde 1 ska säkra medarbetares livslängd inom branschen genom att de följer med utvecklingen, särskilt inom digitala medier och entreprenörskap. Projektets budget är drygt 4,5

miljoner kr, varav hälften från Socialfonden. Under rapporttiden har projektet beviljats medel för både förprojektering och genomförande.

Genomförandeprojektet *New City* i barn- och ungdomskulturhuset Drömmarnas Hus inom programområde 2 ska tillsammans med ett brett partnerskap och unga coacher bryta ungas utanförskap. Budgeten är knappt 12 miljoner kr, varav ca 4,6 miljoner från Socialfonden, vilket gör projektet till det största med kulturanknytning inom Socialfonden.

Även rehabiliteringsprojektet *SmärtRehab* inom programområde 2 med sin budget på nästan 11 miljoner, varav 4,4 miljoner från Socialfonden är stort i jämförelse med andra kulturprojekt. Genomförandeprojektet använder fysisk aktivitet och kreativ skapande verksamhet varvat med föreläsningar för långtidssjukskrivna med smärtrelaterad och stressrelaterad sjukskrivningsorsak.

Förprojekteringen *Bibliotekets roll i regional och lokal utveckling* är ett samverkansprojekt mellan Blekinge, Kalmar och Kronobergs län som ska vidareutveckla biblioteks-samverkan för en ny identitet och roll.

Territoriellt samarbete

De territoriella samarbetsprogrammen handlar om att utveckla samarbetet över nationsgränserna. De finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Programmen, som också kallas Interreg, ger möjlighet för bl.a. organisationer, myndigheter, företag m.fl. att utveckla samarbete med motsvarande aktörer i andra EU-länder. De flesta programmen pekar ut specifika geografiska områden, men i några program kan samarbete ske över hela EU. I vissa fall kan även länder som inte tillhör EU delta i territoriella samarbetsprojekt.

I Sverige berörs 17 av 21 län direkt av något gränsregionalt program, men samtliga län berörs exempelvis av Östersjöprogrammet.

Under programperioden 2007-2013 finns ca 10 miljarder kr från Europeiska regionala utvecklingsfonden i de program som Sverige medverkar i.

Det territoriella samarbetet är uppdelat i tre olika programformer:

Gränsöverskridande samarbetsprogram

Sverige berörs av sju gränsöverskridande samarbetsprogram: *Öresund-Kattegatt-Skagerack, Sverige-Norge, Botnia-Atlantica, Nord, Central Baltic/Mellersta Östersjön och South Baltic/Södra Östersjön.*

I nedanstående tabell framgår hur stort stödbelopp (i euro) som utbetalats till projekt med kulturanknytning och svenska arrangörer inom respektive program.

Tabell 3: Gränsöverskridande program: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per program

<i>Program</i>	<i>Totalt (euro)</i>	<i>EU-stöd (euro)</i>	<i>Offentligt stöd (euro)</i>	<i>Privat stöd (euro)</i>	<i>EU-stöd SEK (1 euro =9 SEK)</i>
Nord	8 173 835	2 858 040	4 956 249	359 546	25 967 960
Botnia Atlantica	3 024 062	1 551 301	1 472 761	0	13 961 709
South Baltic	4 374 586	3 519 718	854 868	0	31 677 462
Öresund-Kattegatt-Skage-rack	1 861 379	930 617	930 762	0	8 375 553
Totalt	17 433 862	8 859 676	9 214 640	359 546	79 982 684
	<i>Totalt (SEK)</i>	<i>EU-stöd (SEK)</i>	<i>Offentligt stöd (SEK)</i>	<i>Privat stöd (SEK)</i>	
Sverige-Norge	65 434 822	31 873 104	32 920 712	551 000	

Nord

Inom programområdet *Nord*, som omfattar norra Sverige, norra Finland, norra Norge samt delprogrammet *Sápmi*, redovisas elva projekt med kulturanknytning. Den totala finansieringen uppgår till knappt 7,8 miljoner euro. Den del som EU finansierar uppgår till ca 2,6 miljoner euro. Den offentliga finansieringen är närmare 4,8 miljoner euro medan den privata finansieringen uppgår till knappt 0,4 miljoner euro. Den svenska delen av den offentliga finansieringen är ca 1,9 miljoner euro. Kommuner, landsting och länsstyrelser står för merparten av den svenska offentliga finansieringen i programmet.

Av de elva projekten har fyra beslut vardera fattats inom åtgärden *Utveckling av näringslivet och Sápmi – Gränslös utveckling* samt tre inom åtgärden *Regional funktionalitet och identitet*.

Filmpool Nord har beviljats stöd för två projekt inom åtgärden Utveckling av näringslivet; *Filmbågen A – Bolagsutveckling* och *Filmbågen B – Nätverk och kommunikation*. Projekten bygger vidare på en förstudie om hur den kreativa industrin med fokus på audiovisuell industri ska kunna utvecklas i en större region som omfattar norra Norge, Sverige och Finland. Den totala budgeten för *Filmbågen*-projekten är ca 2,4 miljoner euro resp. ca 0,6 miljoner euro. EU:s finansiering är drygt 0,6 miljoner euro resp. ca 0,2 miljoner euro. Inom *Filmbågen A*-projektet finns en rad svenska offentliga finansiärer: Luleå kommun, Norrbottens läns landsting, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Längmanska företagarfonden, Skellefteå kommun, Umeå kommun, Region Västerbotten och Västerbottens läns landsting. Svenska offentliga finansiärer inom *Filmbågen B* är Norrbottens läns landsting och Västerbottens läns landsting.

Det största kulturprojektet inom åtgärden Regional funktionalitet och identitet är *Music on Top*. Projektägare är Norrbottens läns landsting, Norrbottensmusiken och syftet med projektet är att vidareutveckla det musikaliska och kulturella samarbetet på Nordkalotten för att profilera och stärka regionens identitet. Projektets totala budget är drygt 1,1 miljoner euro, medan EU finansierar med 0,5 miljoner euro. Projektet har tre svenska offentliga finansiärer: Luleå kommun, Norrbottens läns landsting och Norrbottensmusiken.

Projektet *Sameieh Saepmesnie – I det samiska rummet*, inom åtgärden Sápmi – Gränslös utveckling, syftar till att synliggöra och stärka både det sydsamiska landskapet och människans närvaro i landskapet samt att föra traditionella kunskaper vidare. Projektägare är Gaaltije-sydsamiskt kulturcentrum, Östersund. Totalt har projektet en budget på ca 1,8 miljoner euro. EU:s finansiering är ca 0,6 miljoner euro. Projektet har flera svenska offentliga finansiärer; Länsstyrelsen Jämtland, Länsstyrelsen Västerbotten, Länsstyrelsen Dalarna, Länsstyrelsen Västernorrland, Sametinget samt det svenska fjäll- och samemuseet Ájtte.

Botnia-Atlantica

Programområdet *Botnia-Atlantica* omfattar landskapen Mellersta Österbotten, Satakunta och Österbotten i Finland, Västerbottens län, Västernorrlands län och Nordanstigs kommun i Sverige samt Nordlands fylke i Norge. Dessutom medverkar landskapet Södra Österbotten i Finland och de delar av Gävleborgs län i Sverige som inte utgörs av Nordanstig.

Programmet finansierar projektverksamhet mellan minst två av regionerna i minst två av länderna på vardera sidan Bottniska viken och över norska gränsen till Atlanten.

Inom programmet redovisas fem projekt med kulturanknytning. Den totala finansieringen uppgår till drygt 3 miljoner euro. EU:s del av finansieringen är drygt 1,5 miljoner euro. Den totala offentliga finansieringen uppgår till nästan 1,5 miljoner euro. Den svenska delen av den offentliga finansieringen är drygt 0,8 miljoner euro. Stora enskilda offentliga finansiärer är Regionförbundet Västerbotten och Storumans folkhögskola.

Kommuner, landsting och länsstyrelser står för merparten av den övriga svenska offentliga finansieringen i programmet.

Av de fem projekten har två beslut fattats inom åtgärden *Struktur för samverkan* samt tre inom *Tillväxt genom samverkan*.

Det kulturprojekt som hade den största totala budgeten inom åtgärden *Tillväxt genom samverkan* under perioden var *Res och ät*. Målet för projektet är att måltiden blir ett lika viktigt argument för att attrahera turister som övriga delar i ”turistprodukten” och att därigenom öka antalet turister och stärka turistföretagen i de regioner som omfattas av projektet. Projektägare är Regionförbundet Västerbotten. Totalbudgeten för projektet är ca 1,2 miljoner euro varav EU finansierar hälften, ca 0,6 miljoner euro. De svenska offentliga finansiärerna i projektet är Regionförbundet Västerbottens län, Kommunförbundet Västerbotten, Västerbottens turism och Skellefteå kommun.

Världsarv i samverkan 63 grader nord är ett stort projekt inom åtgärden *Struktur för samverkan*. Projektet är ett samarbete mellan Kvarkens skärgård i Finland och Höga kusten i Sverige och innefattar information och kunskapsspridning om världsarvet. Projektägare är Kvarkenrådet. Projektets totala budget är närmare 0,9 miljoner euro, varav EU finansierar hälften, drygt 0,4 miljoner euro. Projektets svenska offentliga finansiärer är Landstinget i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Kramfors kommun, Örnsköldsviks kommun samt Kvarkenrådet.

Sverige–Norge

Sverige-Norge-programmet stödjer projektverksamhet mellan länderna. Programområdet sträcker sig på båda sidor om riksgränsen från nordligaste Jämtland/Trøndelag till Västra Götalandsregionen/Østfold fylke.

Inom programområdet redovisas elva projekt med kulturanknytning, med en total finansiering på ca 65,5 miljoner kr. EU:s finansiering uppgår till närmare 32 miljoner kr och den offentliga finansieringen till knappt 33 miljoner kr. Den privata finansieringen är ca 0,6 miljoner kr. Nästan hela den offentliga finansieringen, ca 30,5 miljoner kr, kommer från svenska finansiärer. Stora finansiärer som återkommer i flera projekt är Jämtlands läns landsting, Länsstyrelsen i Jämtlands län samt Region Värmland. Högskolor och universitet, kommuner och länsstyrelser står för merparten av den övriga svenska offentliga finansieringen.

Av de elva projekten har sex beslut fattats inom åtgärden *Ekonomisk tillväxt* och fem inom åtgärden *Attraktiv livsmiljö*.

Det största kulturprojektet inom åtgärden *Ekonomisk tillväxt* är *Independent Music Network*, med en totalbudget på ca 11,5 miljoner kr. Projektägare är Studieförbundet Värmland/Bergslagen och syftet med projektet är att utveckla musikbranschen i inre Skandinavien. EU finansierar halva projektbudgeten, drygt 5,7 miljoner kr. Svenska

offentliga finansiärer är Region Värmland, Region Dalarna, Studieförbundet i Värmland/Bergslagen samt ett antal värmländska kommuner. Ytterligare några svenska offentliga aktörer ställer upp med direktfinansiering (arbete m m): Högskolan i Dalarna, Karlstad Universitet samt Studieförbundet i södra Dalarna.

Projektet *Dansregion!* inom åtgärden Attraktiv livsmiljö har en övergripande vision att etablera Inre Skandinavien som den främsta dansregionen på nationellt plan näst efter storstäderna i Sverige och Norge. Projektets mål är att förankra den övergripande visionen på lokal nivå och initiera en lokal dansutveckling i ett interregionalt perspektiv. Projektägare är Dans i Värmland. Projektets totala budget är drygt 7,8 miljoner kr och EU finansierar med hälften, ca 3,9 miljoner kr. Region Värmland samt Arvika kommun, Kristinehamns kommun, Sunne kommun och Säffle kommun är projektets svenska offentliga finansiärer.

South Baltic

Programområdet South Baltic omfattar Kalmar län, Blekinge län, Skåne län och Kronobergs län samt områden i sydvästra Litauen, nordvästra Polen, Mecklenburg-Vorpommern i Tyskland och Själland i Danmark.

Tre projekt med kulturanknytning redovisas, med en total finansiering på drygt 4,5 miljoner euro. EU:s finansiering är närmare 3,7 miljoner euro. Den offentliga finansieringen uppgår till drygt 0,8 miljoner euro. Museer i området står för den största delen av den svenska offentliga finansieringen.

Alla tre projekten ingår i åtgärden *Attraktivitet och gemensam identitet*. Det största projektet är *Seaside* vars syfte är att använda det gemensamma maritima kulturarvet i södra Östersjön för att bygga identitet, turism och ekonomisk utveckling av näraliggande städer och regioner. Totalbudget för projektet är närmare 2,1 miljoner euro varav EU:s finansiering uppgår till närmare 1,7 miljoner euro. Svenska finansiärer i projektet är Blekinge Museum, Turistbyrån i Karlskrona, Marinmuseum och Marinens musikkår.

Mellersta Östersjön/Central Baltic

Inga projekt med kulturanknytning med svensk medverkande beviljades under 2008.

Öresund-Kattegatt-Skagerack

Programområdet omfattar Öresundsregionen (Region Hovedstaden, Region Själland och Region Skåne) samt Kattegatt/Skagerack-regionen (Region Halland, Västra Götalandsregionen, Region Nordjylland, delar av Region Midtjylland samt Oslo kommun och sju norska fylkeskommuner).

Inom programmet redovisas ett projekt med kulturanknytning, med en total finansiering på närmare 1,9 miljoner euro. EU:s del i finansieringen uppgår till drygt 0,9 miljoner euro. Den offentliga finansieringen är lika stor, drygt 0,9 miljoner euro. Svensk offentlig finansiering kommer från Region Skåne, Malmö Högskola samt följande skånska kommuner; Hörby, Hörby, Kristianstad, Simrishamn, Hässleholm, Lund och Malmö

Projektet *Öresundsregionen som kreativ metapol* ska bidra till att binda samman regionen. Till skillnad från begreppet metropol, som bygger på ett traditionellt centrum-periferi-tänkande, bygger konceptet metapol på att skapa nätverk mellan regionala centra/plattformar samt mellan det lokala och Öresundsregionala. Projektet innebär främst kompetensutveckling för ledare och medarbetare i kommuner och regioner.

Transnationella samarbetsprogram

Sverige berörs av tre transnationella samarbetsprogram: *Östersjöprogrammet*, *Norra Periferiprogrammet* och *Nordsjöprogrammet*.

Två av programmen har projekt med kulturanknytning och svenska projektpartners. Östersjöprogrammet saknar sådana projekt. Svenska partners fick del av totalt 4,7 miljoner euro i EU-stöd.

Tabell 4: Transnationella program: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per programområde

<i>Program</i>	<i>Total (euro)</i>	<i>EU-stöd (euro)</i>	<i>Offentlig finansiering (euro)</i>	<i>EU-stöd i SEK (1 euro=9 SEK)</i>
Norra periferiprogrammet	1 864 943	1 069 487	795 456	9 625 383
Nordsjöprogrammet	9 381 526	3 636 895	5 744 691	32 732 055
Totalt	11 246 529	4 706 382	6 540 147	42 357 438

Norra periferiprogrammet omfattar Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Dessutom ingår de centrala och norra delarna av Finland, norra och västra Irland, norra och västra Norge samt norra Skottland. Hela Färöarna, Grönland och Island ingår.

Inom Norra periferiprogrammet har tre projekt med svenska projektpartners fått stöd under 2008. Länsstyrelsen i Jämtlands län har fått 18 000 euro för projektet *Developing Artisan Food*, som syftar till ett samarbete kring hantverksmässig mattillverkning baserad på bär, örter, svamp och mjölk från området. Övriga partners är Övertorneå kommun och Skånlands kommun i Norge.

Landstinget i Västernorrlands län har fått 16 380 euro i EU-stöd för en förstudie till projektet *Creative Industries Network Enables Regional Growth Yearly*. I projektet samverkar man med Kainuu Vocational College i Finland. Projektet ska syfta till att skapa en plattform för att underlätta expansionen av kreativa industrier i norra periferiområdet.

Luleå Tekniska Universitet och Power House i Kramfors kommun medverkar som svenska partners i projektet *Northern Creative Youth*, där de får ta del av en dryg miljon euro i EU-stöd. Syftet med projektet är att utveckla en Virtual Business Incubator Service för den kreativa sektorn för att stödja affärsutveckling bland unga kreativa människor i norra periferiområdet. Huvudpartner är Kemi-Tornio University of Applied Sciences i Finland.

Nordsjöprogrammet omfattar Västra Götalands, Hallands, Skåne, Värmlands och Kronobergs län. I övrigt omfattas hela Norge och Danmark samt delar av Storbritannien, Belgien, Nederländerna och Tyskland.

Två projekt med svenska partners och kulturanknytning har fått stöd under 2008. Inget av dem har svensk huvudarrangör.

Projektet *Coast Alive!* syftar till att se kultur- och naturarv som ett medel att förbättra den allmänna hälsan, utvecklingen av små företag och regionens demografiska profil. Huvudarrangör är Hordaland fylke i Norge. I Sverige medverkar Region Halland, som får ta del av ca 869 000 euro i EU-stöd.

Västra Götalandsregionen ingår som svensk partner i projektet *North Sea Screen Partnership*, vars syfte är att utnyttja potentialen hos kreativa industrier för att främja innovation och tillväxt i nordsjöregionen och öka regionens konkurrenskraft. Huvudpartner är Dundee City Council, Storbritannien och EU-stödet uppgår till drygt 2.7 miljoner euro.

Interregionala program

Sverige berörs av två program, *Interreg IVC* och *Urbact II*. Inom programmet *Interreg IV C* deltar svenska arrangörer i tre projekt och får ta del av drygt 4 miljoner euro. Projektet *Creative Growth*, som leds av Regionförbundet Östsam, har fått drygt 1,4 miljoner euro för att utveckla den kreativa sektorn som en ny företagssektor. Projektet omfattar elva partners från nio EU-länder, bl.a. Regionförbundet Södra Småland.

Regionförbundet Örebro är svensk partner i projektet *Preserve*, som syftar till att förbättra regionala utvecklingspolicys med särskilt fokus på kulturarv. Projektet leds av Assembly of European Regions, Frankrike och omfattar 14 partners från elva länder. EU-stödet uppgår till 1,2 miljoner euro.

Det tredje projektet med svensk medverkan är *Creative Metropol*, som ska stärka kapaciteten och effektiviteten i det offentliga stödet för att frigöra den ekonomiska potentialen i kreativa näringar. Projektägare är Riga City Council, och bland 11 partners från Europas storstäder finns Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning. EU-stödet är ca 1,7 miljoner euro.

Inom programmet Urbact II finns två projekt med svensk medverkan: Botkyrka kommun deltar i projektet *Creative Development* med den italienska staden Catanzaro som projektägare och Karlskrona kommun medverkar i projektet *REPAIR - REalising the Potential of Abandoned Military Sites as an Integral part of Sustainable Urban Community Regeneration*, som leds av Medway Council, Storbritannien. Uppgifter om EU:s stöd och nationell medfinansiering saknas.

Landsbygdsprogrammet

EU:s landsbygdsprogram 2007–2013 syftar till att utveckla landsbygden på ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. Totalt omfattar programmet 35 miljarder kr och det finansieras både från EU-budgeten (Jordbruksfonden) och från nationellt håll med ca fem miljarder kr per år.

Landsbygdsprogrammet omfattar fyra stödområden;

1. Utveckling av landsbygden
2. Miljöförbättrande åtgärder (t.ex. bevara och utveckla ett attraktivt landskap och en levande landsbygd, stimulera omställningen till ett resurseffektivt och hållbar produktion, bidra till att uppnå de nationella miljömålen däribland målet Ett rikt odlingslandskap)
3. Ökad konkurrenskraft inom jordbruk, skogsbruk och trädgård (t.ex. bidra till en ökad diversifiering av landsbygdens näringsliv för att främja sysselsättning, stärka landsbygdens konkurrenskraft och skapa en högre livskvalitet för dem som bor på landsbygden)
4. Rennäring och livsmedelsförädling

I nedanstående tabell framgår hur stort stöd som utbetalats i respektive län.

Tabell 5: Landsbygdsprogrammet: Stöd till projekt med kulturanknytning fördelat per län

<i>Län</i>	<i>Total budget</i>	<i>EU-stöd</i>	<i>Offentlig medfinansiering</i>
Stockholms län	1 180 000	980 000	200 000
Uppsala län	1 487 594	964 594	523 000
Södermanlands län	2 102 486	1 892 486	210 000
Östergötlands	1 644 425	1 204 425	Ej uppgift

län			
Jönköpings län	231 000	231 000	Ej uppgift
Kronobergs län	477 670	313 835	163 835
Kalmar län	1 819 195	1 040 485	1 678 711
Gotlands län	1 845 000	1 005 000	840 000
Blekinge län	438 298	206 423	231 875
Skåne län	2 744 002	1 644 002	1 100 000
Hallands län	1 250 000	562 500	687 500
Västra Götalands län	5 982 895	5 123 895	859 000
Värmlands län	665 200	655 200	10 000
Örebro län	318 150	318 150	Ej uppgift
Västmanlands län	704 100	674 100	30 500
Dalarnas län	2 057 780	1 819 100	238 680
Gävleborgs län	4 118 507	2 816 377	1 302 130
Västernorrlands län	2 330 000	1 340 000	3 670 000
Jämtlands län	4 596 000	1 576 000	3 020 000
Västerbottens län	5 062 259	3 147 167	1 300 005
Norrbottnens län	603 598	389 598	214 000
Totalt	41 658 159	27 904 337	16 279 236

I denna rapport redovisas, som sagts i inledande avsnitt, de projektstöd som inte är direkt relaterade till jordbruksnäringen. Det innebär att stora delar av insatserna för bevarande av natur- och kulturmiljöer hamnar utanför redovisningen. Det kan gälla insatser i kulturlandskapet som bevarande ängslador och andra ekonomibyggnader, eller gärdsgårdar och slåtterängar. Detta sätt att redovisa Landsbygdsprogrammet innebär en ökad jämförbarhet mellan de olika programmens kulturprojekt. Inom strukturfondernas regionala program redovisas exempelvis inte heller de medel som avsatts till stöd för investeringar i företag.

Under den period som denna rapport omfattar har, som nämnts inledningsvis, insatserna inom Leader varit få. Under 2009 har besluten inom LAGen kommit i gång, vilket torde återspeglas i kommande rapport.

Under perioden 1 februari 2007 t.o.m. 31 december 2008 beslutades om EU-stöd till 87 projekt med kulturanknytning inom Landsbygdsprogrammet. Dessa projekt beviljades sammanlagt 27,9 miljoner kr.

De län som har beslutat om flest projekt med kulturanknytning är Gävleborgs län med 12 projekt och Dalarnas län med nio projekt. I Uppsala län, Västra Götalandsregionen och Värmlands län har vardera sex projekt beviljats.

Projekten inom Landsbygdsprogrammet varierar mycket till innehåll och storlek. Här finns projekt som direkt relaterar till kulturyttringar, som musikfestivaler, museer, bevarande av kulturarv i form av byggnader, båtar och miljöer. Dessutom finns projekt som syftar till att nyttja kulturen för upplevelser och turism. Projekten är i jämförelse med projekt inom övriga program, särskilt Regionalfonden, mindre till storleken.

Som exempel kan nämnas *Historievandringar i Slipstensgruvorna 2008* som bland annat syftat till att utveckla turismen kring lämningarna av den tidigare slipstensframställningen i Orsa. Landsbygdsprogrammets bidrag till projektet var 62 000 kr. Övrig offentlig finansiering uppgick till 46 000 kr. Privata medel ingick med 16 000 kr.

I projektet *Kvekgården – Läggnig av halmtak* har den kulturmärkta hembygdsgården (och besöksmålet) fått ett nytt halmtak, enligt traditionella metoder. Landsbygdsprogrammet avsatte 28 000 kr i projektstöd, övrig offentlig finansiering uppgick till 41 000 kr. 20 000 kr i privat insats redovisas också.

Soundmasters är ett projekt i Skara som riktar sig till musiker, producenter och textförfattare med ambitionen att ha musiken som levebröd. Kärnverksamheten är att knyta talangfulla kompositörer till ett nätverk och arrangera låtskrivarverkstäder med jämna mellanrum. Satsningen har beviljats 1,2 miljoner kr från Landsbygdsprogrammet (Leader), 891 000 kr har anslagits i övrig offentlig medfinansiering och 3.8 miljoner kr ingår i form av ideellt arbete.

AVSLUTANDE KOMMENTAR

Som framgår av redovisningen är det stor spridning på de projekt som får stöd från EU:s regionala fonder och insatser för territoriellt samarbete. Det är för tidigt i programperioden för att kunna dra några långtgående slutsatser när det gäller möjligheterna för projekt med kulturanknytning att få stöd inom ramen för de olika programmen. En möjlig effekt av inriktningen på det nya programmet är att de projekt som får stöd dels är större, dels i ökad omfattning inriktade på kreativa näringar. EU:s strukturfonder är en viktig finansieringskälla för projekt inom kulturområdet och det finns all anledning att fortsättningsvis studera utfallet för kultur, kulturarv och medieområdena. Det vore också intressant att undersöka om möjligheten till EU-finansiering från strukturfonderna också påverkar de kulturpolitiska prioriteringarna på den lokala och regionala nivån.

Bilaga 1: Sammanställning över stödda projekt med kulturanknytning:

- 1 a: Regionalfonden
- 1 b: Socialfonden
- 1 c: Gränsöverskridande program
- 1 d: Transnationella program
- 1 e: Interregionala program
- 1 f: Landsbygdsprogrammet